

Du er UMR! Det betyder at...

...du er enten valgt eller udpeget til at være undervisningsmiljørepræsentant på skolen

Som elever har I ret til at være repræsenteret i skolens arbejdsmiljøgrupper og medvirke i udarbejdelsen af skolens undervisningsmiljøvurdering (UMV).

...du er elevernes stemme

Som UMR skal du sammen med ledelsen træffe beslutninger omkring skolens undervisningsmiljø. Du repræsenterer andre elever på din skole og er med til at sikre, at jeres oplevelser, ønsker og ideer bliver hørt og medtaget i beslutningsprocessen.

...du kan påvirke skolen og jeres undervisningsmiljø

Alle elever og studerende har ret til et godt undervisningsmiljø. Som UMR er du med til både at sikre denne ret, og samtidig sørge for, at I som elever bliver hørt.

...du skal

- ▶ være med til at lave skolens lovpligtige undervisningsmiljøvurdering (UMV)
- ▶ samarbejde med skolens arbejdsmiljøgrupper, ledelsen, elever og elevråd om et godt undervisningsmiljø
- ▶ repræsentere og inddrage de andre elever i arbejdet med undervisningsmiljøet

.....og generelt være med til at sætte fokus på undervisningsmiljøet på din skole.

På de følgende sider finder du vejledning og information om din rolle og muligheder som skolens UMR

UMR og Undervisningsmiljøvurdering (UMV)

Ifølge undervisningsmiljøloven skal skolerne minimum hvert tredje år lave en undervisningsmiljøvurdering (UMV). En undervisningsmiljøvurdering er en undersøgelse af elevernes opfattelse af undervisningsmiljøet suppleret med en plan for, hvordan skolen vil arbejde med at forbedre undervisningsmiljøet. En undervisningsmiljøvurdering indeholder fire faser: Kortlægning, beskrivelse og vurdering, handleplan og opfølgning.

Som UMR har du krav på at blive inddraget i alle fire faser af undervisningsmiljøvurderingen, såvel som i planlægningen, tilrettelæggelsen og gennemførelsen af den.

Her kan du læse lidt mere om de fire faser i en UMV.

Fase 1, kortlægning af det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø.

I denne fase skal elevernes oplevelse af undervisningsmiljøet undersøges og kortlægges. Der er ingen særlige krav til, hvordan det skal foregå. Det kan være ved hjælp af spørgeskemaer, interviews, workshops eller temadage. Det vigtigste er, at kortlægningen kommer omkring både det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø, og at det er elevernes perspektiver der undersøges.

Som UMR kan du i denne fase være med til at sikre, at det rent faktisk er elevernes oplevelser og perspektiver, der indfanges i kortlægningen.

Fase 2, beskrivelse og vurdering

Her skal resultaterne af kortlægningen gennemgås, med henblik på at besvare følgende spørgsmål: Hvor fungerer undervisningsmiljøet rigtig godt? Hvilke udfordringer er der? Hvor stort et problem er det? Og for hvem? Hvad kan årsagen være? Og hvad kan løsningen være?

Som UMR skal du være med til gennemgå resultaterne og komme med bud på, hvad årsagerne til elevernes svar kan være. Du er også med til at komme med løsningsforslag, samt pege på, hvad I som elever synes, man skal arbejde videre med. Som repræsentant for eleverne vil det også være oplagt, at du taler med de andre elever om det. På den måde sikrer du, at der er opbakning til de ting, som skolen sætter i gang, og de andre elever oplever, at de nye tiltag gør en positiv forskel for undervisningsmiljøet.

Fase 3, handlingsplan

For at sikre at ny viden og ideer bliver gennemført i praksis, skal der i fase 3 laves en handlingsplan. Det kan her være en fordel at arbejde med en langsigtet plan. Hvem gør hvad? Hvad skal skolen sætte fokus på? Hvad er det vi vil opnå? Hvad skal igangsættes først? Hvem skal stå for indsatsen? Hvornår skal indsatsen være gennemført?

Som UMR kan du overveje, hvordan I som elever kan tage del i arbejdet med at forbedre undervisningsmiljøet. I kan f.eks. være med til at gennemføre hele eller dele af indsatserne. Nogle indsatser vil skolens ledelse og medarbejdere være ansvarlige for.

Fase 4, opfølgning

Skolen skal følge op på indsatserne i handlingsplanen fra fase 3. Her kan I være med til at stille spørgsmålene: Har vi fået gjort de ting vi aftalte? Har indsatserne virket? Er undervisningsmiljøet blevet bedre? Er der noget, der skal rettes op på?

Som UMR kan du være med til at sikre, at indsatser og aftaler ikke går i glemmebogen. Du kan også være med til at indhente feedback fra de andre elever. Oplever de, at undervisningsmiljøet bliver bedre? Virker de ting, I har sat i gang, som I havde håbet? Er der noget, der skal justeres, ændres eller noget helt andet der skal prøves af?

Med fase 4 er vi tilbage ved elevernes oplevelse og vurdering af undervisningsmiljøet fra fase 1. Det er derfor nærliggende at se de fire UMV faser som en cirkulær proces.

UMR og arbejdsmiljøgrupper

UMR har krav på at sidde med på møder, hvor skolens arbejdsmiljøgruppe behandler spørgsmål, som har betydning for undervisningsmiljøet. Det er skoleledelsens pligt at invitere UMR, når arbejdsmiljøgrupper behandler spørgsmål om undervisningsmiljøet.

Det kan f.eks. være, at skolen skal ombygges, at der er problemer med indeklimaet eller måske nogle undervisere oplever, at der er en lidt for hård tone mellem elever og undervisere.

Som UMR kan du bidrage til arbejdsmiljøgruppen ved at sætte fokus på elevernes oplevelse af undervisningsmiljøet og sikre, at det kommer med, når der træffes beslutninger. Ofte vil der være overlap mellem undervisernes arbejdsmiljø og elevernes undervisningsmiljø. Derfor giver det god mening at høre begge parter.

Som UMR er det en god ide at forberede sig til møderne i arbejdsmiljøgruppen. Hvilke temaer vil I gerne tage med på mødet? Hertil er det oplagt at inddrage de andre elever og finde frem til f.eks. tre ting, som I gerne vil arbejde på at forbedre i undervisningsmiljøet. Måske har arbejdsmiljøgruppen udsendt en dagsorden forud for mødet, med et konkret emne, de gerne vil drøfte med jer. Drøft også gerne dette emne med nogle af de andre elever, så I sikrer, at andres perspektiver er blevet hørt.

Hvad er en arbejdsmiljøgruppe?

Et uddannelsessted skal have en eller flere arbejdsmiljøgrupper tilknyttet. Afhængig af uddannelsesstedets størrelse kan der være flere arbejdsmiljøgrupper. Nogle steder har de andre navne, som f.eks. sikkerhedsgruppe eller miljøudvalg. Arbejdsmiljøgruppen varetager de daglige arbejdsmiljøopgaver i forbindelse med skolens ansattes arbejdsmiljø. I arbejdsmiljøgruppen sidder skolens ansatte, undervisere og skoleledelse.

NB!

På arbejdsmiljøgruppemøder bliver der nogle gange behandlet fortrolige emner, som du ikke har ret til at blive orienteret om. Derfor kan det være en god ide at have en aftale med gruppen om, hvornår og hvordan du deltager.

HUSK!

Når du som UMR deltager på møder i arbejdsmiljøgruppen, tæller det ikke som fravær fra almindelig undervisning.

UMR og de øvrige elever

Som elever vil I ofte have andre oplevelser og perspektiver end jeres undervisere og skolens ansatte. Og det er vigtigt, at de perspektiver og oplevelser medtages i skolens arbejde med undervisningsmiljøet. For eleverne er i sidste ende eksperter på deres egen hverdag. Derfor er det vigtigt, at du som UMR viderebringer andre elevers oplevelser, ønsker og ideer til skolens ledelse.

Fra idé til indsats

Som UMR indsamler og videreformidler du ideer til arbejdet med skolens undervisningsmiljø. Ideer til indsatser kan komme mange steder fra, og det kan være svært at vide hvilke ideer, man skal gå med og hvilke man skal lade ligge. Hvordan skal man vide hvilke tiltag og ideer, der vil blive en succes?

Udvælg derfor ikke mere end cirka tre tiltag, som I vil arbejde videre med, og udvælg de tiltag, som I forventer er mest realistiske og som virkelig kan være med til at gøre en forskel i undervisningsmiljøet.

Start gerne i det små, når I sætter tiltag i gang, og hvis det bliver en succes, kan det skaleres op og udbredes yderligere. Hvis der omvendt er noget, der går skævt, eller som ikke virker efter hensigten, er det vigtigt at være nysgerrig på, hvad der er gået skævt, og justere tiltaget, inden det skaleres op.

Hvordan bliver man UMR?

En UMR vælges af elever, for elever og blandt elever. Som elever har I selv ansvar for at gennemføre valg af UMR. Der findes ingen regler for, hvordan valget skal foregå. Mange steder har man besluttet at elevrådet udpeger en eller flere undervisningsmiljørepræsentanter, men I kan også vælge at gennemføre et valg, hvor alle elever har mulighed for at stemme.

Elever og studerende har ret til at vælge to repræsentanter til hver arbejdsmiljøgruppe på uddannelsesstedet. Er I i tvivl om, hvor mange repræsentanter I kan vælge på jeres skole, kan I altid spørge skolens ledelse.

Skolen har pligt til at oplyse om jeres ret til at have undervisningsmiljørepræsentanter, men det er op til jer selv, om I vil have en UMR. Når I skal have ny UMR, så drøft først følgende

- Har der tidligere været undervisningsmiljørepræsentanter på skolen?
- Blev der afholdt valg? Blev de udpeget?
- Hvem skal have stemmeret hvis I holder valg?
- Hvad kan skoleledelsen hjælpe med og hvad skal I selv stå for?
- Er der brug for, at give alle elever information om hvad en UMR er inden et evt valg?
- Hvad er mærkesagerne for de, som stiller op til valg?
- Hvordan vil I formidle jeres mærkesager?
- Hvis UMR vælges igennem elevrådet, er det en god ide at aftale, hvor ofte der skal udpeges nye undervisningsmiljørepræsentanter.

DCUM anbefaler ...

Lav en plan med jeres skoleleder

Det er altid en god idé at UMR og skolelederen tager en snak om det kommende samarbejde i arbejdsmiljøgruppen og i forbindelse med undervisningsmiljøvurderingen. I kan tale om, hvordan I vil gribe samarbejdet an, og hvilke forventninger I har til hinanden. Det kan også være en god ide at lave en plan for, hvornår og hvordan I mødes det kommende skoleår. Når I mødes, kan det være en god idé at have disse spørgsmål på dagsordenen:

- ▶ hvilken rolle vil vi gerne have at UMR spiller på vores skole?
- ▶ hvor og hvornår giver det mening, at UMR deltager?
- ▶ hvad kan I få hjælp til fra skolens ledelse?
- ▶ har skolelederen nogle gode råd til jer?
- ▶ hvad kan I sammen gøre for at holde liv i arbejdet med undervisningsmiljøet?
- ▶ hvor og hvornår skal I mødes igen?

Brug elevrådet

UMR skal sætte undervisningsmiljøet på dagsordenen, og det kan gøres på mange måder. Et godt sted at starte er at etablere et samarbejde med elevrådet, som måske allerede findes på din skole. Ofte giver det god mening, at UMR også er medlem af elevrådet, fordi der er en fælles målsætning om at repræsentere eleverne i forskellige henseender.

Brug elevrådet til at

- ▶ sætte fokus på undervisningsmiljøet, og til at sammentænke jeres og elevrådets arbejde.
- ▶ bringe elevrådets ideer til undervisningsmiljøet videre til ledelsen, f.eks. i forbindelse med møder i arbejdsmiljø gruppen.
- ▶ skabe god kontakt til de enkelte klasser, når I som UMR gerne vil ud med et budskab eller måske skal indsamle input fra alle skolens elever. F.eks. i forbindelse med kortlægning af undervisningsmiljøet.

Inddrag de andre elever

Som UMR er du repræsentant og talerør for alle skolens elever. Derfor er det vigtigt løbende at tale med andre elever om, hvordan de oplever undervisningsmiljøet, og hvad de har af ideer til forbedringer. Når I har opbakning fra andre elever, er det nemmere at komme igennem med budskaber overfor ledelsen og samtidigt sikrer I, at de indsatser I laver, er noget alle er engagerede i.

Forsøg at få så mange forskellige elever i spil som muligt. Start i det små og prøv jer frem og find på den måde ud af, hvad der virker godt, når I skal inddrage elever på jeres skole. Her er nogle idéer:

- ▶ Tal med elverådsrepræsentanter eller tag på besøg I skolens klasser.
- ▶ Lav et spørgeskema eller nogle interviews eller afhold et møde, en afstemning eller en tilfredshedsmåling.
- ▶ Samarbejd med ledelsen om en workshop, temadag eller emneuge med fokus på undervisningsmiljøet.

Find selv på flere.....

Hold faste møder med de andre UMR

Hvis I er flere UMR skal I selvfølgelig også tale med hinanden om jeres egne forventninger til rollen. Her kan I tale om hvorfor I har valgt at blive UMR og om der er noget særligt I brænder for at arbejde med. Det er også en god ide at få en fast struktur på jeres arbejde og møder, så I ved hvornår og hvor ofte I skal mødes, og hvem der er ansvarlig for at indkalde til møder m.m.

Vær synlig

Det er vigtigt, at de andre elever, ved hvem I er, hvad I laver og hvordan de kan kontakte jer, hvis de oplever udfordringer i undervisningsmiljøet, eller hvis de har ideer til forbedringer.

Gør de andre elever opmærksomme på, at I er der, for at tale deres sag og for forbedre undervisningsmiljøet for alle elever. Fortæl også, at de altid kan henvende sig til jer, med problemstillinger i undervisningsmiljøet, og at I på bedste vis vil forsøge at løse det og tage det videre med ledelsen.

Overvej hvilke kanaler I som UMR vil bruge for at gøre jer synlige overfor de andre elever – f.eks. en Instagram profil, en Facebook gruppe, på AULA, på intranettet eller ved at sætte plakater op, omdele flyers eller lave undervisningsmiljø-happenings/events på skolen.

Hvad er undervisningsmiljø?

Vil du vide mere om UMR og undervisningsmiljø?

Kontakt DCUM

dcum@dcum.dk

722 654 00

www.dcum.dk

Besøg websteder med

Kursus for undervisningsmiljørepræsentanter
www.dcum.dk/ungdomsuddannelse

Undervisningsmiljøloven
www.retsinfo.dk